

Betænkning

over forslag til lov om husmoderafløsning.

(Afgivet af udvalget den 21. marts 1963).

Udvalget har afholdt 6 møder.

Socialministerens besvarelser af en række af udvalget stillede spørgsmål er optrykt som bilag 1. *)

Udvalget har modtaget skriftlige henvendelser fra Den danske Købstadforening, der har udtrykt ønske om, at det i loven udtales, at fastsættelse af grænserne for lønningerne sker efter forhandling med de kommunale organisationer, og fra De samvirkende Sognerådsforeninger i Danmark og Husligt Arbejder Forbund, der ønsker at få lejlighed til at deltage i forhandlinger om refusionsgrænsen.

Købstadforeningen har i sin henvendelse endvidere peget på, at der, såfremt den del af udgiften til husmoderafløsning, der tidligere blev refunderet af statskassen i medfør af lov nr. 25 af 5. februar 1958 om den fælleskommunale udligningsfond, og som blev ydet på grundlag af udgifterne i det forudgående regnskabsår, nu overføres til ordinært statstilskud med sædvanlig forskudsanvisning i regnskabsårets løb, til kommunerne bør ske anvisning af den refusion, der vedrører det sidste regnskabsår inden overgangen til den nye refusionsordning.

De nævnte henvendelser er tillige med en udtalelse fra De samvirkende danske Husholdningsforeninger optrykt som bilag 2-5, ligesom en skrivelse fra foreningen Bymæssige Kommuner er optrykt som underbilag 2 til bilag 1.

Udvalget har bemærket sig den foreliggende plan for uddannelsen af husmoderafløsning og går ud fra, at også mindre

kommuner kan tage initiativ til afholdelse af kursus.

Udvalget lægger vægt på, at der åbnes mulighed for etablering af forskellige former for kursus, herunder såvel halvdags- som heldagskursus, under hensyn til det lokale behov.

Udvalget henstiller til socialministeren at følge udviklingen på dette område med henblik på at vurdere værdien af den undervisning, der kan gives efter den foreliggende plan, og herunder, når der er gjort erfaringer, at tage stilling til, om uddannelsen bør betragtes som en grunduddannelse, som senere kan suppleres med en videregående uddannelse.

Med hensyn til henvendelserne fra de kommunale organisationer m. v. skal udvalget bemærke, at udvalget ikke finder det påkrævet i loven at optage en bestemmelse om, at socialministeren skal forhandle med de kommunale organisationer og med Husligt Arbejder Forbund om refusionsgrænsen for lønningerne, men henstiller til socialministeren forud for fastsættelse af de lønsatser, der lægges til grund ved beregning af refusion fra statskassen, at give organisationerne adgang til at deltage i sådanne forhandlinger.

Udvalget finder ikke grundlag for med hensyn til udbetaling af de ydelser, det har påhvilet staten at betale for den fælleskommunale udligningsfond for tidligere regnskabsår, at imødekomme det fremsatte ønske, jfr. bemærkningerne til lovforslagets § 6. Udvalget skal herved efter forhandling med socialministeren henvise til den stilling,

som blev indtaget med hensyn til det tilsvarende problem af det folketingsudvalg, der behandlede forslaget til lov om offentlig forsorg, nu lov nr. 169 af 31. maj 1961, jfr. udvalgets betænkning af 4. maj 1961, Folketingsstidende 1960-61, tillæg B. spalte 685.

Udvalget henstiller til socialministeren på et passende tidspunkt at lade gennemføre statistiske undersøgelser af virkningerne af lovens bestemmelser, herunder undersøgelse af, hvorledes udviklingen vil blive med hensyn til antallet af uddannede husmoderafløserne i forhold til antallet af ikke-uddannede.

Et *flertal* (udvalget med undtagelse af det konservative folkepartis medlemmer) finder det under hensyn til vanskeligheden ved at få privat hushjælp i perioder, i hvilke husmoderen i et hjem på grund af sygdom eller lignende ikke er i stand til at passe sit normale arbejde i hjemmet, ønskeligt, at husmoderafløsningsordninger gennemføres i alle landets kommuner. Da det kan være vanskeligt at få en husmoderafløsningsordning gennemført omgående, foreslås det dog, at der fastsættes en frist af 5 år fra lovens ikrafttræden til at indføre ordningen.

Flertallet finder det endvidere ønskeligt, at loven efter et åremål optages til revision med henblik på vurdering af, hvorledes uddannelsesbestemmelserne har virket.

Herefter indstiller flertallet lovforslaget til *vedtagelse* med nedenstående ændringer, der er tiltrådt af socialministeren.

Et *mindretal* (det konservative folkepartis medlemmer af udvalget) kan med begrundelse i det kommunale selvstyre og navnlig af hensyn til de mindre kommuner ikke tiltræde de af flertallet foreslåede ændringer

af §§ 1 og 8. Mindretallet vil ved lovforslagets anden behandling nærmere begrunde denne stillingtagen.

Ændringsforslag.

Af et *flertal* (Viola Nørlov, Lis Groes, Qvist Hansen, Hjortnæs, Kai Jensen, Niels Mørk, Carl Nielsen, Elna Syvertsen, Grethe Philip, Ellen Poulsen, Holger Hansen, Jacob Sørensen, Skov Thulesen og Chr. Madsen), tiltrådt af *socialministeren*:

Til § 1.

1) Stk. 1 affattes således:

„Det påhviler enhver kommunalbestyrelse at iværksætte en husmoderafløsningsordning, bestående i udsendelse af kvinder til at varetage en husmoders normale arbejdsopgaver i hjemmet.“

Stk. 4 udgår.

Til § 8.

2) Som stk. 2-4 indsættes:

„Stk. 2. Kommuner, der ikke ved denne lovs ikrafttræden har en husmoderafløsningsordning, må inden 1. april 1968 drage omsorg for selv eller i fællesskab med andre kommuner at iværksætte en sådan ordning.

Stk. 3. Indberetning om iværksættelse af husmoderafløsning sendes gennem amtet til socialministeren, i de i forsorgslovens § 16, stk. 1, 2. punktum, omhandlede kommuner dog direkte til socialministeren.

Stk. 4. Loven optages til revision i folketingsåret 1967-68.“

Viola Nørlov.

Lis Groes,
formand.

Qvist Hansen.

Hjortnæs.

Kai Jensen.

Niels Mørk.

Carl Nielsen.

Elna Syvertsen.

Grethe Philip,
næstformand.

Ellen Poulsen.

Holger Hansen.

Jacob Sørensen.

Skov Thulesen.

Asger Jensen.

Clara Munck.

Chr. Madsen.

Gerda Møller var ved betænkningens afgivelse udtrådt af tinget.

Bilag 1.**SOCIALMINISTERIET**

København, den 8. februar 1963.

I skrivelse af 30. januar 1963 har udvalget bedt om besvarelse af følgende spørgsmål:

1. Der udbedes en oversigt over antallet af husmoderafløserne fordelt på landets kommuner og herunder fordelt på uddannede og ikke-uddannede husmoderafløserne.
2. Kursusplan for de påtænkte 125 timers kursus ønskes tilstillet udvalget.
3. Gives der eleverne godtgørelse for transportudgifter til og fra husmoderafløserkursus?
4. Hvad er begrundelsen for at give løn under uddannelsen, når denne dog medfører en forhøjet løn?
5. Hvorledes er lønningerne for husmoderafløserne i København, henholdsvis for afløserne med uddannelse og uden denne? Samme spørgsmål bedes om muligt besvaret for amterne (byer og landkommuner).
6. Efter hvilke retningslinjer agter ministeren at fastsætte løngrænserne for uddannede og ikke-uddannede husmoderafløserne? Jfr. lovforslagets § 6, stk. 1.
7. Er der eksempler på amtsvise ordninger for husmoderafløsningen, og finder der overvejelser sted om sådanne?

I denne anledning skal man meddele følgende:

Ad spørgsmål 1:

Der findes ikke nogen oversigt over antallet af husmoderafløserne. Det kan oplyses, at husmoderafløsning er indført i ca. 925 af landets ca. 1.300 kommuner. Imidlertid omfatter ordningen alle de større kommuner, således at ca. 88 pct. af befolkningen lever i kommuner, der har indført husmoderafløsning. Københavns kommune beskæftiger 580

husmoderafløserne. Det kan i denne forbindelse nævnes, at kommunen beskæftiger 1.870 hjemmehjælpere.

I købstæderne er beskæftiget i alt ca. 1.200 husmoderafløserne.

Efter den beskudne tilslutning, kurserne for husmoderafløserne har haft i de senere år, må antallet af uddannede husmoderafløserne være betydeligt ringere end antallet af ikke-uddannede.

Ad spørgsmål 2:

Den af socialministeriet godkendte normalplan for et kursus på ca. 125 timer vedlægges. På grundlag af de erfaringer, der er indvundet under de kursus, som allerede har været afholdt efter denne plan, kan der blive tale om at foretage visse forskydninger mellem timetallene for de enkelte fag, eventuelt at udvide den samlede undervisningstid med nogle få timer.

Ad spørgsmål 3:

Der ydes ikke eleverne godtgørelse for transportudgifter til og fra husmoderafløsningskursus, hverken ved rejse til og fra de kursus, der afholdes på husholdningsskoler, hvor eleverne bor under uddannelsen, eller ved daglig befordring til kursus, der arrangeres for elever, som bor hjemme i kursus-tiden.

Ad spørgsmål 4:

Begrundelsen for at give en ydelse under uddannelsen er, at de kvinder, der kan deltage i uddannelsen, skal have været beskæftiget som husmoderafløserne, og at de derfor ved at deltage i kursus giver afkald på en lønindtægt. Ydelsen udgør kun 80 pct. af

den løn, den pågældende kunne have opnået, hvis hun i uddannelsestiden havde været beskæftiget i samme omfang som hidtil. Lønkomensationen ydes for at øge interessen for undervisningen, idet man må gå ud fra, at en af årsagerne til, at der gennem de senere år har været så ringe tilgang til kursusuddannelsen, må søges i, at det kun er et fåtal af husmoderafløserne, af hvilke mange er enlige og har forsørgerbyrder, der har råd til at afbryde deres løngivende virksomhed for at tage del i et kursus.

Ad spørgsmål 5:

I København er lønnen for uddannede 5 kr. 37 øre pr. time og for ikke-uddannede 4 kr. 97 øre pr. time. Med hensyn til lønningerne i købstæderne henvises til den af Den danske Købstadforening til udvalget fremsendte skrivelse af 5. februar 1963 med bilag. Lønnen er i øvrigt mange steder afpasset efter det lokale lønniveau.

Ad spørgsmål 6:

Som grænse for de lønninger, der af kommunerne kunne anmeldes til refusion med hensyn til uddannede husmoderafløser, blev oprindeligt anvendt et beløb svarende til den i den dagældende tjenestemandsløvs fastsatte løn til køkkenassistenter og lignede på statshospitalerne. Efter gennemførelsen af de nye tjenestemandsløve i 1958 opgav man imidlertid sammenkædningen med statens lønningsklasser og fastsatte i stedet som refusionsgrænse en timelønssats, der nogenlunde svarede til det daværende faktiske lønniveau for uddannede husmoderafløser i hovedstadsområdet.

For husmoderafløserne uden særlig uddannelse har det blot været foreskrevet, at der til refusion kan anmeldes en lønning svarende til, hvad der på den pågældende egn ydes for tilsvarende husligt arbejde. Dette har betydet, at disse husmoderafløser i mange kommuner er blevet aflønnet med lønnen for kommunalt ansatte rengøringsassistenter.

Den således fulgte linje, hvorefter refusionsgrænsen for såvel uddannede husmoderafløser som husmoderafløser uden særlig uddannelse er blevet fastsat under hensyn til lønnen for forholdsvis ukvalificeret husligt arbejde, har vist sig mindre tilfredsstillende og må anses for at have været medvirkende årsag til, at det ikke har været muligt at skaffe den fornødne tilgang af egnede husmoderafløser.

Da husmoderafløser, som det nu er angivet i lovforslagets § 1, stk. 1, skal varetage en husmoders normale arbejdsopgaver i hjemmet og hendes arbejde således er ansvarsfuldt og mangesidet, vil man ved den fremtidige fastsættelse af refusionsgrænsen for husmoderafløser sigte mod en løn, der ligger over lønnen for almindeligt rengøringsarbejde, og som vil være et rimeligt vederlag for arbejdet.

Da husmoderafløser gennem uddannelsen normalt knyttets fastere til arbejdet og opnår større erfaring og dygtighed, bør lønnen for de uddannede ligge noget højere end for de ikke-uddannede, og det vil være rimeligt at sigte på en løn, der for de uddannede er ca. 20 pct. højere end for de ikke-uddannede.

Det bemærkes, at de lønsatser, der fastsættes af socialministeren efter forhandling med finansministeren, alene er bestemmende for, hvilke beløb kommunen kan anmelde til refusion, således at den enkelte kommune har mulighed for at yde højere lønninger mod selv at bære merudgiften.

Ad spørgsmål 7:

Der findes ikke eksempler på amtsvise ordninger af husmoderafløsningen, ligesom der ikke vides at være overvejelser om sådanne ordninger.

I anledning af, at Den danske Købstadforening i sin nævnte skrivelse af 5. februar 1963 har rejst spørgsmåle om efterbetaling af tilskud fra den fælleskommunale udligningsfond, skal man hoslagt fremsende genpart af en lignende henvendelse fra Foreningen Bymæssige Kommuner.

Kaj Bundvad.

/ N. Engberg.

Underbilag 1 til bilag 1.

SOCIALMINISTERIET

Februar 1962.

Normalplan for kursus for husmoderafløserne.

1. Husholdningsteknik (demonstrationer i fremstilling af sygemad, spædbørns kost, børnemad, anvendelse af rester)	29 timer	7. Barnepleje (det raske barns pasning og pleje, børneopdragelse, beskæftigelse af småbørn)	20 -
2. Næringsmiddellære (varekundskab, kostlære, kostplaner)	8 -	8. Arbejdsstillinger og arbejdsbesparende teknik	4 -
3. Husholdningsøkonomi (husholdningsregnskab, arbejdsøkonomi)	8 -	9. Psykologi (især med henblik på omgangen med børn, syge og gamle)	10 -
4. Husholdningslære (arbejdsplaner, materialelære)	8 -	10. Orientering om sociale forhold og instruktion i arbejde	12 -
5. Tøjreparation	6 -		
6. Sundhedslære (hygiejne, sygdomslære, nødhjælp, sygepasning, barselpleje, fodpleje m. v.)	20 -		
		I alt ca.	<u>125 timer</u>

Underbilag 2 til bilag 1.

„BYMÆSSIGE KOMMUNER“

København, den 31. januar 1963.

Kære arbejds- og socialminister Kaj Bundvad.

I et brev af 16. november 1962 til civilingeniør O. Kier i hans egenskab af formand for »Bymæssige Kommuner« har De udbedt Dem en udtalelse fra »Bymæssige Kommuner« i anledning af en påtænkt ændring af lov om husmoderafløsning, som tænkes fremsat i indeværende folketingssamling.

Foreningens delegeretmøde den 23. november 1962 og andre omstændigheder har bevirket, at bestyrelsen først nu har kunnet tage stilling til forespørgslen, der har været behandlet i bestyrelsens seneste møde den 18. januar 1963. På grundlag heraf vil jeg gerne som ingeniør Kiers efterfølger som formand for »Bymæssige Kommuner«s bestyrelse meddele, at bestyrelsen er bekendt med

det svar, som formanden for Den danske Købstadforening, borgmester Woldhardt Madsen, Skive, har sendt Dem den 9. januar 1963, og at bestyrelsen enstemmigt har vedtaget at tilslutte sig det heri indeholdte standpunkt.

Jeg vil gerne tilføje, at bestyrelsen ligeledes har tilsluttet sig de synspunkter, som er indeholdt i Købstadsforeningens skrivelse af 20. november 1962 vedrørende udgifter til skolebespisning, militærpersoner, tuberkulose samt enker og enlige mødre, der står i forbindelse med forhandlinger, som har været ført i ministeriet den 27. august 1962 med deltagelse af bl. a. direktør K. Kock Nielsen fra kommunernes revisionsafdeling.

Med venlig hilsen

Deres hengivne

P. Fenneberg.

Hr. arbejds- og socialminister Kaj Bundvad,
Slotsholmsgade 6, København K.

Bilag 2.

DEN DANSKE KØBSTADFORENING

København, den 5. februar 1963.

I anledning af det af socialministeren den 17. januar d. å. fremsatte forslag til lov om husmoderafløsning skal købstadforeningen i forståelse med Københavns kommune tillade sig at fremkomme med følgende bemærkninger:

Ifølge lovforslagets § 6 fastsætter socialministeren grænserne for de lønninger, der kan anmeldes til refusion som løn til ikke-uddannede og til uddannede husmoderafløsere samt til tilsynsførende ved husmoderafløsningen.

Man ville finde det rimeligt, om der gennem ændring af lovforslagets § 6 blev skabt hjemmel for, at socialministerens fastsættelse af grænserne for de lønninger, der kan anmeldes til refusion som løn til ikke-uddannede og til uddannede husmoderafløsere samt til tilsynsførende ved husmoderafløsningen, skete efter forhandling med de kommunale organisationer.

Det kan i denne forbindelse til udvalgets orientering oplyses, at der for så vidt angår husmoderafløsere beskæftiget i købstæder tilsluttet købstadforeningens lønudvalg (i alt 75 købstæder) mellem Husligt Arbejder Forbund i Danmark og Den danske Købstadforening er indgået en overenskomst, der fastlægger lønninger for såvel uddannede som ikke-uddannede husmoderafløsere.

Til udvalgets orientering vedlægges 1 eksemplar af nævnte overenskomst.

Ifølge lovforslagets § 6, stk. 1, refunderer statskassen kommunerne $\frac{7}{10}$ af udgifterne til lønninger indtil de af socialministeren fastsatte grænser.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at det er en forudsætning ved overgang til den ordning, hvorefter den fælleskommu-

nale udligningsfonds hidtidige andel af udgifterne ved husmoderafløsning skal afholdes direkte af statskassen – med ydelse af forskud som for andre udgifter efter sociallovgivningen – at der ikke bliver spørgsmål om efterbetaling af udligningsfondens andel af udgifter for tidligere år.

I tilknytning hertil skal man til udvalgets orientering oplyse, at de kommunale organisationer med tilslutning fra Københavns kommune ved skrivelse til socialministeriet af 20. november 1962 har rejst spørgsmålet om efterbetaling af udligningsfondens andel af udgifter vedrørende skolebespisning, hjælp til militærpersoner, tuberkulose og visse enlige mødre samt overgangshjælp til enker for 1961-62 på grund af en lignende overgang til direkte statsrefusion.

Tilskuddet til husmoderafløsningen er – ligesom tilskuddene til de ovennævnte ordninger – gennemført ved lovbestemmelser efter 1945, og da man ved disse ordningers gennemførelse ikke havde noget tidligere udgiftsgrundlag at beregne tilskud efter, blev det bestemt, at tilskud vedrørende disse udgiftsposter skulle anvises fra staten den 15. december i det år, der følger efter det regnskabsår, i hvilket udgiften er afholdt, og det tilgodehavende tilskud blev af købstadkommunerne og Københavns kommune optaget som indtægtsrestance i det år, i hvilket regnskabsudgiften blev afholdt.

På dette grundlag finder man det mindre rimeligt, at der ikke gennem ovennævnte lov om husmoderafløsning er givet kommunerne mulighed for efterbetaling af udligningsfondens andel af udgifter vedrørende husmoderafløsning fra tidligere regnskabsår.

Woldhardt Madsen.

/ O. Ingvarsen.

Til folketingsudvalget angående forslag til lov om husmoderafløsning.

Bilag 3.

DE SAMVIRKENDE SOGNERÅDSFORENINGER I DANMARK

København, den 22. februar 1963.

I anledning af det af socialministeren fremsatte forslag til lov om husmoderafløsning skal De samvirkende Sognerådsforeninger i Danmark tillade sig at fremkomme med følgende bemærkninger.

Efter den gældende lovs § 5 fastsætter socialministeren lønningsgrænser, der angiver maksimum for de lønudgifter til husmoderafløserne, som kommunerne kan anmelde til refusion. Medens socialministeriet hidtil har fastsat en bestemt lønningsgrænse for uddannede husmoderafløserne, har der for husmoderafløserne uden særlig uddannelse alene været henvist til, at der til refusion kunne anmeldes en løn af samme størrelse som den løn, der normalt ydes på den pågældende egn for tilsvarende husligt arbejde. Ved lovforslagets § 6 er det imidlertid ifølge bemærkningerne meningen at ændre refusionsbestemmelserne således, at socialministeren fremtidig skal fastsætte tre bestemte refusionsberettigende lønningsgrænser for henholdsvis husmoderafløserne uden uddannelse, husmoderafløserne med uddannelse samt for tilsynsførende ved husmoderafløsningen.

De samvirkende Sognerådsforeninger må tillægge det afgørende betydning, at den i loven forudsatte fastlæggelse af lønningsgrænser sker efter forhandling med de kommunale organisationer. Det er samvirksomhedens erfaring, at en af staten fastsat refusionsgrænse i praksis virker som fastlæggelse af den på det pågældende område gældende løn. Man henviser i så henseende til de af indenrigsministeriet godkendte refusionsberettigende lønninger for spædbørns-sundhedsplejersker, der fastsættes efter for-

handling med de kommunale organisationer. Særlig med hensyn til lønnen for ikke uddannede husmoderafløserne finder man anledning til at fremhæve, at der ikke i landkommunerne i dag gælder almindelige generelle overenskomster om lønnen for husligt arbejde eller rengøringsarbejde, men lønnen er forskellig fra egn til egn. Der kan i denne forbindelse henvises til afsnit 1 i vedlagte regulativ af 12. april 1962 om aflønning m. v. af skolepedeller i sognekommuner. Den i lovforslaget forudsatte lønningsgrænse for ikke-uddannede husmoderafløserne vil derfor efter samvirksomhedens opfattelse for tiden virke som en af staten fastsat norm for aflønning af ufaglært kvindeligt arbejdskraft i landkommunerne, der griber ind i den naturlige udvikling på dette lønområde. Heller ikke for uddannede husmoderafløserne findes der i dag bestemte lønftaler for alle eller et flertal af sognekommuner.

Det må fra samvirksomhedens side anses for meget væsentligt, at landkommunerne får indflydelse på den påtænkte nærmere fastsættelse af husmoderafløsernes ansættelsesvilkår, hvilket også vil kunne være af betydning for, at husmoderafløsningsordninger vinder indpas i kommuner, der hidtil ikke har haft sådanne ordninger, men hvor der er behov herfor.

For så vidt der har været rejst spørgsmål om at gøre husmoderafløsning obligatorisk for kommunerne, skal samvirksomheden bemærke, at den hidtidige frihed for kommunerne til at tage stilling til behovet for husmoderafløsnings indførelse i den pågældende egn bør bevares.

Godtfred Knudsen.

Folketingets udvalg angående forslag til lov om husmoderafløsning.

Bilag 4.**HUSLIGT ARBEJDER FORBUND**

København, den 4. marts 1963.

Da loven om husmoderafløsning for tiden er til revision, vil vi gerne fra Husligt Arbejder Forbund anmode om, at vi, når socialministeren, som fastlagt i § 6, skal fastsætte grænsen for refusionen af statens tilskud til husmoderafløsningen, bliver hørt, da vi gennem de forløbne år siden lovens vedtagelse har erfaring for, at den refusionsberettigede løn altid bliver betragtet som maksimalløn; vi mener derfor, det ville være rimeligt, at Husligt Arbejder Forbund fik en forhandling med ministeren, inden refusionsgrænsen blev fastlagt, da det næppe kan være rimeligt, at der kun forhandles med arbejdsgiverrepræsentanter (Købstadforeningen), som det var tilfældet ved sidste revision af de refusionsberettigede beløb.

Det er vor mening, at hvis man skal have den velkvalificerede arbejdskraft, der er brug

for til dette ansvarsfulde og krævende arbejde, som husmoderafløser- og hjemmehjælperarbejdet er, må der ydes en løn, der ligger væsentligt over, hvad der betales for almindeligt rengøringsarbejde, og hermed kalder på arbejdskraften og fastholder denne; vi vil gerne henvise til den løn, sygehjælpere oppebærer, og disse arbejder dog under en sygeplejerskes ansvar, medens husmoderafløser og hjemmehjælper selv står med ansvaret for både familien, trivsel og økonomi i hjemmet, hvor de arbejder.

Det har glædet os at se de i forslaget § 4 stillede ændringer vedrørende uddannelsen og håber, dette sammen med en løn lagt i det rigtige plan vil få husmoderafløsningen og hjemmehjælpen til at fungere tilfredsstillende for alle parter.

Marie Nielsen,
formand.

Folketingets udvalg angående forslag til lov om husmoderafløsning.

Bilag 5.**DE SAMVIRKENDE DANSKE
HUSHOLDNINGSFORENINGER**

København, den 28. februar 1963.

Udtalelse fra instruktionsmødet på Sjælland.

300 husmødre forsamlede til De samvirkende danske husholdningsforeningers instruktionsmøde for Sjælland udtaler, at man følger det nyligt fremsatte forslag angående husmoderafløserne med interesse.

Det har været en svaghed ved hele denne ordning, at uddannelsesstiden var for kort, og vi beklager derfor, at uddannelsesstiden i det nye forslag yderligere er nedsat, især da tilskuddet hertil nu foreslås forhøjet.

Vi må henstille, at lønforskellen mellem uddannede og ikke-uddannede husmoderafløserne fremover bliver større, fordi det vil kunne stimulere tilgangen til denne uddannelse.

Vi beklager, at der ikke findes husmoderafløserne i alle landets kommuner, og vi henstiller indstændigt, at ordningen fremover bliver indført, da hjemmene i dag mere end nogen sinde har det behov.